

Svenska nätverket för handikappforskare

Nätverksträff i Karlstad den 5 november 2015

Närvarande:

Hanna Egard, Harec, Lund, Karin Jöreskog, Uppsala, Ingrid Runesson, Malmö, Thomas Strandberg, Örebro, Berit Nyqvist Cech, Karlstad, Lotta Anderson, Malmö, Bozena Hautaniemi, Stockholm, Lena Talman, Mälardalen, Lill Hultman, Karolinska Institutet, Karin Sonnander, Uppsala, Lars-Olov Lundqvist, Habiliteringens forskningscentrum, Örebro, Barbro Lewin, Uppsala, Anna-Carin Rehnman, Stockholm, Eric Svanelöv, Mälardalen, Marcus Arvidsson, Karlstad, Elisabet Fritiof, Kalmar, Inger Berndtsson, Göteborg, Elisabeth Olin, Göteborg, Maria Fjellfeldt, Umeå, Kristina Engwall, FoU Södertörn, Christine Gustafsson, Mälardalen, Åsa Borgström, Högskolan Väst/GU, Kristin Alfredsson Ågren, Linköping, Helena Taubner, Halmstad, Anna-Liisa Taponen, Karlstad, Magnus Wiberg, Linköping, Hercules Payton, Handikapprådet, Jenny Höglund, Karlstad, Jennie Halldin, Karlstad, Sara Boyntesson, Karlstad, Karin Jonsson, Karlstad, Laila Andersson, Karlstad, Per Holmberg, Karlstad, Åse-Britt Falch, Karlstad

Inledning

Vice rektor Thomas Blom hälsar alla välkomna till Karlstad. Thomas berättar om Karlstad universitet som har ett samlat campus i Karlstad, Kronoparken, samt ett campus i Arvika. Karlstad universitet bildades 1999 men redan 1843 fanns en akademisk lärarutbildning. Idag finns det ca 16000 studenter i Karlstad och 1250 anställda vid Karlstads universitet, KaU. En inventering av forskning vid KaU relaterat till frågor kring funktionshinder presenterades, bland mycket annat. (Inventeringen återfinns i slutet av minnesanteckningarna.)

En presentation av alla deltagare och vad som är aktuellt att berätta om från respektive ort, äger rum.

Två forskningsöversikter om inkludering i skolans värld.

Kerstin Göransson berättar om ett arbete med två forskningsöversikter där idén om inkludering i skolans värld, dess framväxt och ramar beskrivs. Ambitionen har varit att beskriva forskningsfältet – hur ser forskningen om inkludering i skolan ut? Hur och vad man har studerat? Vilka vetenskapliga traditioner är representerade och vad har de studerat? Är det empirisk, teoretisk eller metodologisk forskning? Vilken betydelse ges begreppet inkludering inom forskningen?

Kerstin har funnit fyra kvalitativt olika innebörder vad gäller begreppet inkludering:

- Placeringsdefinition – inkludering som placering av elever med funktionsnedsättning/i behov av särskilt stöd i "vanliga" klassrum (placering av elever som läser enligt särskolans läroplan och kursplaner i grundskola/gymnasium)

- Specifierad individorienterad definition – inkludering som att tillmötesgående sociala/akademiska mål för elever med funktionsnedsättning/i behov av särskilt stöd
- Generell individorienterad definition – inkludering som tillmötesgående alla elevers social/akademiska mål
- Gemenskapsorienterad definition – inkludering som skapande av gemenskaper med vissa kännetecken

Powerpoint som användes vid presentationen bifogas.

Tema delaktighet

Berith Nyqvist Cech och de andra medlemmarna i gruppen ALOBIS(AttLevaOchBoISamhället) (Annelee, Sara, Karin, Laila och Per) berättar tillsammans om arbetet i den forskningscirkel som funnits i ett tjugotal år. Arbetet startade vid en folkhögskola. Man möts och arbetar med olika frågor. Till en del möten bjuds personer särskilt in, som förväntas kunna svara på frågor som gruppen har. Man har t ex bjudit in en präst för att svara på frågor om giftermål. Brukarnas frågor driver arbetet framåt. Ibland är det praktiska frågor, ibland forskningsfrågor. Man använder participatory action research, deltagarbaserad forskning. Cirkeln beskrivs som frigörande. En hel del ansträngningar har gjorts att söka medel för aktiviteter som gruppen vill göra. Sådana aktiviteter har t ex varit att resa till Berlin och besöka brukare där.

Några av de frågor gruppen arbetar med är:

- Att få delta i forskning på "lika villkor"
- Att mobbas – vad gör man då? Bemötandeutredningen
- Vi vill bli "sedda" – hur kan vi göra då?
- IT-café som mötesplats för alla?
- Den funktionshindrades rätt till internationella kontakter
- Vad är arbete/daglig verksamhet?
- Att få bilda familj? Att få gifta sig?
- Anordna en konferens?

Efter den presentationen berättar Jennie Halldin, utvecklingsledare vid FoU Välfärd, Värmland om ett arbete som pågår med att implementera Delaktighetsmodellen inom LSS-verksamheter i Karlstad. Delaktighetsmodellen har utvecklats av Ann-Christine Gullacksen. Modellen har vuxit fram ur tankar om brukarnas väg mot empowerment och hur de kan stödjas i detta. Modellen är utformad som en modell som kan anpassas efter brukarnas olika förutsättningar för kommunikation och social kontakt. Det är en arbetsform för personal, som möter brukarna i det dagliga livet, för att uppmärksamma brukarnas inflytande, möjlighet att påverka och vara delaktiga i sin egen vardag. Jennie berättar om hur vägledare utbildas, som ska kunna arbeta enligt modellen – och om de olika delarna i modellen.

Efter presentationer och lunch följer arbete i smågrupper med reflektioner om delaktighetens dilemmor inom funktionshinderforskning och vardag.

Arbetsgrupp kring debattartikel om myndighetsutövning och LSS.

Barbro Lewin inbjuder de som vill medverka kring att ta fram en text till en debattartikel om myndighetsutövning och LSS. Barbro skriver ett utkast som sedan bearbetas i arbetsgruppen. Ett flertal anmälde sig och en arbetsgrupp bildades på mötet. Kontaktperson är Barbro Lewin.

Lägesrapport NNDR och NNDR-konferensen 2017

Thomas Strandberg berättar att nästa möte för NNDR äger rum om två veckor. Det finns nu en ny styrelse för NNDR samt nya editors för SJDR: <http://nndr.no/board/>

Thomas berättar också om arbetet inför NNDR konferensen 2017 i Sverige. Det kommer äga rum i Örebro 3-5 maj 2017. Svenska nätverket står som arrangör. "Living with disability" blir tema.

Det finns en *arbetsgrupp* utsedd som arbetar med konferensen (se http://www.snhf.se/Arbetsgrupper_inom_SNHF/). I den ingår Thomas Strandberg, Lars-Olov Lundqvist, Karin Jöreskog, Kim Wickman och Karin Sonnander. Ytterligare en person, Stephen Widén, som finns vid Örebro Universitet, finns som förslag, att ingå i arbetsgruppen. Arbetsgruppen uttrycker behovet av en person knuten till Örebro universitet och nätverksmötet ger grönt ljus till förslaget.

En ansökan om medel till konferensen har skickats in till FORTE. Den 12 oktober fick arbetsgruppen glädjande besked att medel hade beviljats från FORTE. Medlen får framförallt användas till keynote-speakers resor och boende.

Arbetsgruppen har också arbetat med frågan om Keynotespeakers. Fyra personer har tillfrågats och tackat ja: Berth Danermark, Per-Olof Hedvall, Lisa Phal och Isabelle Ville.

Thomas delar ut flyers om konferensen och ber alla sprida dessa i lämpliga nätverk. All sådan spridning är viktig. Det är den marknadsföring som sker, tillsammans med utskick i nätverk och kalendarium i tidningen Forskning om funktionshinder pågår.

Arbetsgruppen ska mötas i Örebro dagen efter det aktuella nätverksmötet och arbeta vidare.

Synpunkter som lämnas från mötesdeltagarna är att man önskar att arbetsgruppen försöker hålla kostnaderna för konferensavgiften låga. En diskussion om vad som upplevs som en låg konferensavgift diskuteras och man jämför olika tidigare NNDR-konferenser. Thomas informerar om att boende inte kommer ingå i konferensavgiften. Det får deltagarna boka själva. Ett antal hotell i Örebro har låst sina rum till NNDR-konferansen de aktuella dagarna. Övriga synpunkter som framfördes var att en god idé kan vara att använda skrivtolkar samt att om det används buffébord så behöver de kunna nås av alla.

Koordinators punkt

Koordinator för nätverket, Karin Jöreskog, berättar att nätverket har haft pengar för aktiviteterna i snart tre år. Det finns fortfarande medel kvar som räcker till några aktiviteter.

Pengarna behöver slutredovisas redan mars 2016, men Karin kommer höra sig för om möjligheterna att få förlängd dispositionstid. Nästa ansökningstid för nätverksbidrag är troligen i oktober 2016.

Vid förra mötet i Uppsala sa vi att vi skulle ta upp frågan om att arrangera ett doktorandseminarium på nytt. Karin har uppfattat att det finns intresse för detta.

Det finns också en arbetsgrupp (Inger Berndtsson, Elisabeth Olin, Magnus Tideman, Lennart Sauer, Kim Wickmansom) som arbetat med doktorandseminariet tidigare och som uttryckt att de gärna vill få frågan på nytt.

Därför föreslår Karin att arbetsgruppen tillfrågas på nytt om möjligheten att arrangera ett doktorandseminarium.

Karin föreslår att den förläggs till Uppsala och att nätverket samtidigt har ett mindre nätverksmöte, att vi samordnar dessa möten. Att Uppsala föreslås har flera skäl; dels att nätverket tidigare sagt att vartannat möte ska äga rum i Uppsala, dels att det framförts att det för de flesta brukar vara ganska enkelt att ta sig till Uppsala. Möjligen hålls då resekostnader nere, lite.

Eftersom ansökan ska in i oktober behöver doktorandseminariet äga rum senast i slutet av september eller månadsskiftet sept-okt.

Med detta förslag finns det däremot inte möjlighet att bekosta ett nätverksmöte under våren. Karin uppfattar att nätverksmötet står bakom detta förslag. Nätverksmötet framför önskemål om att få reda på datum så fort som möjligt.

Mötet avslutas. Nätverksmötets arrangörer i Karlstad tackar för sig och får en varm applåd av nätverksmötesdeltagarna

Berith Nyqvist Cech/ Åse-Britt Falch/Anna Liisa Taponen/
Markus Arvidsson/ Karin Jöreskog

Bilaga 1

Forskning vid Karlstads universitet relaterat till frågor kring funktionshinder:

- Erik Wästlund Psykologi – EyeGo
- Mats Borell Psykologi – om samordnat stöd inom socialpsykiatri och psykiatri, bl a utformning av skattningsinstrument för funktionsnedsättningar
- Samarbete äldre med funktionsnedsättning, Socialt arbetet och Ingenjörsprogrammet i innovationsteknik och design – ”Lisas förlängda arm” (Berith N Cech)
- Kerstin Göransson Specialpedagogik – forskningsprojekt som rör undervisnings- och lärandemiljöer för elever inom särskolan
- Carin Roos Specialpedagogik – forskning inom hörselnedsättning
- Ann Lindblom Specialpedagogik – avhandlingsprojekt kring barn/unga med autism
- Eva Andersson Specialpedagogik - licarbete om delaktighet och särskola
- Karin Bengtsson Specialpedagogik – elever med utvecklingsstörning
- Jennie Halldin FOU Välfärd Värmland - delaktighetsmodellen i praktisk verksamhet
- Berith Nyqvist Cech Socialt arbete – ALOBIS-projektet – Att Leva Och Bo I Samhället som person med intellektuella funktionshinder
- Jenny Höglund Socialt arbete – Grön omsorg och personer med funktionshinder
- Göran Friman Äldre-äldre och funktionshinder
- Markus Alfredsson, Sociologi och Berith N Cech Socialt arbete – personer med funktionshinder och arbete
- Carl Bonander, Finn Nilson och Ragnar Andersson samt Carolina Jernbro Folkhälsovetenskap: Fånga funktionsnedsattas utsatthet för skaderisker av olika slag.
- Lisbet Eng Kraft Folkhälsovetenskap - Familjehemsplacerade funktionshindrade barns hälsa
- Jorge Solis, docent i elektroteknik: Robot som hjälpmedel för äldre